

ABSTRACT

Med dette studie har jeg ønsket at undersøge udskolingselevenes brug af og syn på oversættelsesmaskiner (OM) i franskundervisningen i grundskolen i Danmark.

Der er ingen tvivl om, at OM som fx Google Translate (GT) er blevet en daglig udfordring for lærerne i sprogundervisningen, og vi ved uhyre lidt om, hvordan og hvorfor eleverne bruger disse værktøjer. Med afsæt i resultater fra eksisterende forskning og studier om anvendelse af OM på universitets- og gymnasieniveau har jeg udarbejdet et onlinespørgeskema. Dette er blevet besvaret af 694 elever fra 8., 9. og 10. klasser, og 45 klasser fra 27 forskellige grundskoler har deltaget. Med en række lukkede og åbne spørgsmål søger jeg at afdække elevernes erklærede praksis ift. OM.

Resultaterne viser, at stort set alle respondenter bruger OM, og primært GT, i skolesammenhæng. Anvendelsen af OM er varierende og afhængig af elevernes motivation og interesse for fransk, selvestimerede niveau i fransk og sproglige behov. Selv om eleverne viser en vist skepsis overfor værktøjerne, bruger de dem uanset deres profil. De anvender OM til både receptive og produktive aktiviteter, og de benytter en række forskellige strategier: de søger fx på ord, tjekker eller reviderer deres produktion eller anvender OM til at forstå forskellige teksttyper. Analysen viser en tendens til, at de elever, som har svært ved fransk, er mindre kritiske og bruger færre strategier. Generelt er eleverne positive overfor brug af OM i undervisningen og til prøverne. De mener, at OM kan understøtte deres læring af fransk og ikke fratager dem ønsket om at lære sproget. Elevernes brug af OM afslører også, at de mangler viden om værktøjernes forcer og svagheder, og at de derfor ikke altid anvender OM hensigtsmæssigt. Endelig viser resultaterne, at eleverne har sparsom dialog med deres lærer om, hvordan de bedst kan anvende OM i undervisningen. Dette overlader dem til selv at finde mere eller mindre hensigtsmæssige veje til anvendelse af OM.

Jeg argumenterer derfor for en pædagogisk og didaktisk anvendelse af OM i sprogundervisningen. Dette kræver imidlertid, at både lærere og elever erhverver en viden om OM, så de på et oplyst grundlag kan anvende OM kritisk og kvalificeret. Afsluttende giver jeg nogle bud på, hvordan OM kan integreres i den allerede eksisterende praksis, og efterlyser, at der forskes videre i elevernes faktiske praksis ift. OM.